

264.

U s t a w a

z dnia 4 kwietnia 1922 r.

o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszczeń.

Art. 1. W razie ujawniającego się braku mieszkań zarządy gmin miejskich mają obowiązek dostarczania mieszkań dla:

- 1) przedstawicieli Rządów państw obcych, akredytowanych przy Rządzie Rzeczypospolitej Polskiej, oraz cywilnych i wojskowych misji tych państw;
- 2) posłów do ciał ustawodawczych w miejscu obradowania tych ciał;
- 3) funkcjonariuszów państwowej służby cywilnej, sędziów, prokuratorów, profesorów i nauczycieli szkół państwowych, oraz publicznych szkół powszechnych, powołanych do służby nie w drodze umowy, lecz w trybie mianowania na stanowiska służbowe w urzędach publicznych, mających stałą siedzibę w danej gminie;
- 4) oficerów i równorzędnych im osób wojskowych, mających stały przydział służbowy w danej gminie;
- 5) osób i organizacji, wysiedlanych z mieszkań w myśl przepisów artykułów 7 i 15 niniejszej ustawy.

Art. 2. Zarządy gmin miejskich obowiązane są na cel, w art. 1 przewidziany, dostarczać przede wszystkim odpowiednich mieszkań i pomieszczeń własnych lub dobrowolnie przez osoby prywatne ofiarowanych. O ile zaś takich nie posiadają, mają prawo zajmować mieszkania, względnie części mieszkań, stosownie do następujących postanowień.

Art. 3. Prawo zarządów gmin miejskich zajmowania mieszkań na cele, wskazane w art. 1, dotyczy mieszkań i pomieszczeń:

- 1) nie zamieszkałych,
- 2) niedostatecznie użytkowanych,
- 3) zajętych przez przedsiębiorstwa, przeznaczone do zabawy lub gry,
- 4) opróżnionych przez osoby, wydalone z gminy rozporządzeniem władz rządowych,
- 5) utrzymywanych przez osoby, posiadające bez uzasadnionej przyczyny (art. 6 p. 5) więcej niż jedno mieszkanie w obrębie Państwa Polskiego,
- 6) wynajętych, podnajętych lub odstąpionych fikcyjnie w oczywistym zamiarze obejścia niniejszej ustawy.

Art. 4. Za mieszkania i inne pomieszczenia nie zamieszkałe i podlegające zajęciu w całości uważa się te, które są:

- 1) całkowicie próżne, a stanowią odrębną całość, z wyjątkiem wynajętych, a przez nowego lokatora jeszcze nie objętych, o ile jednak wprowadzenie się nowego lokatora następuje z przyczyn uzasadnionych nie póź-

niej, niż w dni 8 od daty opróżnienia się mieszkania;

- 2) używane wyłącznie jako składy sprzętów domowych, rzeczy lub towarów, a są z przeznaczenia lokalami mieszkalnymi, choćby nawet właściciel mieszkania lub ruchomości w nim znajdujących się pozostawił tam osobę do nadzoru tychże. Ruchomości te winny być w razie zajęcia lokalu usunięte i złożone w odpowiednim składzie na koszt i ryzyko ich właściciela.

Art. 5. Za niedostatecznie użytkowane i podlegające częściowemu zajęciu uważa się:

- 1) mieszkania z ilością pokoiów do 6 włącznie, z których żaden nie jest podnajęty, o ile w tych mieszkaniach ilość pokoiów przekracza więcej niż o 1 ilość faktycznych mieszkańców; mieszkania zaś większe, o ile w nich przypada dodatkowo mniej niż po 2 faktycznych mieszkańców na każdy pokój powyżej sześciu;
- 2) mieszkania, posiadające sublokatorów, o ile ilość pokoiów, zamieszkałych przez posiadacza lokalu, przekracza normy, ustalone w punkcie 1 niniejszego artykułu, ilość zaś pokoiów, zajętych faktycznie przez sublokatorów, jest większa od ich liczby.

Zajęciu podlega tylko ilość pokoiów, przekraczająca wskazane wyżej normy.

Przy obliczeniach stosunku pokoiów do ilości mieszkańców nie są brane w rachubę alkowy, kuchnie, przedpokoje, łazienki, uwzględniane są natomiast wyjątki, ustalone w art. 6.

Art. 6. Nie podlegają zajęciu:

- 1) mieszkania w budynkach, stanowiących własność Państwa, kościołów wszelkich wyznań i uznanych przez Państwo związków religijnych oraz instytucji użyteczności publicznej;
- 2) mieszkania i części mieszkań, niezbędne dla wykonywania zawodów wolnych, jak np. gabinety, poczekalnie i pracownie;
- 3) niezbędne lokale zarejestrowanych i czynnych organizacji zawodowych, kulturalnych oraz szkół, internatów i burs prywatnych, jak również lokale handlowe i przemysłowe, zależnie od przestrzeni i ilości zatrudnionych pracowników z uwzględnieniem rodzaju przedsiębiorstwa;
- 4) mieszkania, względnie części mieszkań, opróżnione czasowo przez wyjazd wszystkich lub części mieszkańców z ważnych powodów, jak np.: na ferie, odpoczynek, kurację, o ile stan całkowitego opróżnienia nie trwa dłużej niż 4 miesiące i o ile mieszkanie nie należy wogóle do kategorii niedostatecznie użytkowanych;
- 5) mieszkania, podlegające zasadniczo zajęciu w myśl p. 5 art. 3, o ile w obrębie danej gminy jest utrzymywane tylko jedno mieszkanie, a użytkowanie posiadanych mieszkań jest niezbędne dla wykonywania zawodu, spełniania stałych obowiązków społecznych lub kształcenia dzieci;

- 6) mieszkania i pomieszczenia w domach, piętrach i przybudówkach, których budowę ukończono lub się ukończy w b. dzielnicach rosyjskiej i pruskiej po 1 lipca 1919 r., względnie dla których w b. dzielnicy austriackiej udzielono lub udzieli się konsensu na zamieszkanie po 27 stycznia 1917 r.; postanowienie tego punktu odnosi się także do mieszkań i pomieszczeń, które z powodu zniszczenia stały się niezdatnymi do użytku i zostały opróżnione, a następnie kapitalnie odremontowane;
- 7) mieszkania, względnie części mieszkań, w których mieszczą się zbiory sztuki, naukowe lub biblioteki o charakterze muzealnym;
- 8) części mieszkań, przez zajęcie których uniemożliwiła się prawidłowe korzystanie z reszty mieszkania, jak np.: pokoje przechodnie, pokoje do których jedyny dostęp prowadzi przez inne pokoje i t. p.;
- 9) mieszkania w budynkach, wybudowanych przez instytucje na pomieszczenie swych pracowników, bez względu na termin wybudowania, o ile wszakże są na ten cel niezbędnie potrzebne.

Niedopuszczalnym jest zajęcie mieszkania na rzecz uprawnionego w art. 1 i osób, z nim we wspólnym gospodarstwie żyjących, jeśli przeciw niemu co do tego samego mieszkania zapadło prawomocne orzeczenie sądowe, uznające najem jako rozwiązany, albo wogóle nakazujące opróżnienie lokalu.

Art. 7. Lokale w hotelach mogą być zajmowane wyłącznie dla czasowego pomieszczenia:

- 1) przedstawicieli Rządów państw obcych, akredytowanych przy Rządzie Rzeczypospolitej Polskiej oraz cywilnych i wojskowych misji tych państw;
- 2) osób i organizacji, usuwanych z hoteli wskutek konieczności opróżnienia lokalu dla pomieszczenia uprawnionych z punktu 1 niniejszego artykułu.

Art. 8. Wydawanie orzeczeń o zajęciu i przydzieleniu mieszkań, względnie ich części, należy do zarządów gmin miejskich, względnie do urzędów, przez zarządy gmin do tego wyznaczonych.

Orzeczenia o zajęciu wydawane będą na podstawie zgłoszeń lub rezultatów wywiadów urzędowych, po wysłuchaniu stron interesowanych.

Orzeczenie o zajęciu należy doręczyć na piśmie i za pokwitowaniem właścicielowi domu lub zarządcy oraz interesowanym lokatorom, przy zachowaniu przepisów o doręczaniu skarg sądowych.

Wciągnięcie na listę lokali, zakwalifikowanych do zajęcia (art. 10), następuje po 7 dniach od daty doręczenia orzeczenia, o ile strona nie skorzysta w ciągu tego czasu ze służącego jej prawa zażalenia.

Art. 9. Wywiadowca przy wykonywaniu wywiadu winien się wylegitymować nakazem zarządu gminy, względnie urzędu, przez zarząd gminy upoważnionego, a opiewającym na jego nazwisko i na oznaczone mieszkanie.

W razie stwierdzenia przez wywiadowcę istnienia warunków zajęcia mieszkania, względnie jego

części, winien on doręczyć osobom, w art. 8 ust. 3 wymienionym, tymczasowy nakaz rekwizycyjny, podpisany przez kierownika urzędu, z tym skutkiem, że mieszkanie to, względnie jego część, aż do chwili wydania przez zarząd gminy orzeczenia nie może być nikomu ani w całości, ani w części odstąpione.

Orzeczenie o zajęciu winno być wydane i doręczone najdalej do 14 dni od dnia dokonania wywiadu, w przeciwnym razie posiadacz mieszkania odzyskuje prawo do rozporządzenia niem.

Od chwili doręczenia wydanego w określonym powyżej terminie orzeczenia o zajęciu lokal nie może być nikomu ani w całości, ani w części odstąpiony bez wiedzy i zgody zarządu gminy.

Art. 10. Zarządy gmin, względnie urzędy do tego wyznaczone, winny sporządzić i prowadzić listy mieszkań i pomieszczeń, względnie ich części, zakwalifikowanych do zajęcia, przydzielonych i objętych, jak również listy uprawnionych do otrzymania mieszkań petentów, którzy w należyty sposób swe uprawnienia stwierdzą.

Art. 11. Zarządy gmin, względnie urzędy do tego wyznaczone, mają obowiązek przydzielać lokale osobom, zamieszczonym na listach petentów, zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) prawo pierwszeństwa do otrzymania przydzielonych lokali zależy od kolejności zgłoszeń o przydzielenie, z wyjątkiem uprawnionych z punktu 1 art. 1 oraz — w wypadkach ważnego interesu państwowego — z pp. 3 i 4 tegoż artykułu, którym przysługuje prawo pierwszeństwa przed innymi petentami;
- 2) ilość przydzielonych petentowi pokoiów nie powinna przekraczać ilości osób, stanowiących jego rodzinę, stale z nim zamieszkującą i znajdującą się na jego utrzymaniu;
- 3) petent ma służące mu wyłącznie prawo osobiście przejrzeć listy zakwalifikowanych do zajęcia lokali i otrzymać karty polecające do 3 mieszkań, wybranych przez siebie, a odpowiadających udowodnionym potrzebom, a to w celu uzyskania zgody jednego z posiadaczy tych mieszkań na objęcie przez petenta zakwalifikowanego do zajęcia lokalu drogą przydzielenia mu tegoż przez zarząd gminy.

Piśmienną zgodę posiadacza lokalu petent winien przedstawić w ciągu 3 dni zarządowi gminy w celu uzyskania orzeczenia o przydzieleniu.

- 4) O ile petent z żadnym z posiadaczy lokali do porozumienia nie dojdzie, o czym w tym samym czasie zameldować powinien, będzie miał prawo do otrzymania lokalu drogą przydzielenia mu takowego w jednym z mieszkań, których posiadacze nie skorzystali z przysługującego im na mocy p. 4 niniejszego artykułu prawa wyboru lokatora;
- 5) posiadacz lokalu zakwalifikowanego do zajęcia ma prawo odrzucić przysłanego przez zarząd gminy kandydata, lecz w takim razie obowiązany jest do dni 4 wybrać lokatora z pośród osób, zamieszczonych na listach uprawnionych do otrzymania mieszkań petentów.

O ile tego obowiązku nie spełni, nastąpi niezwłoczny przydział lokatora przez zarząd gminy, przyczem uwzględniony być winien stan rodzinny posiadacza mieszkania i lokatora.

Wyznaczenie podlegającej przydzieleniu części mieszkania należy w tym wypadku do zarządu gminy, posiadaczowi lokalu zaś prawo zażalenia przysługiwać nie będzie;

- 5) mieszkania, względnie części mieszkań, przydzielone przez zarządy gmin na podstawie p. 3 ust. 1 i 2 oraz p. 4 ustęp 1 niniejszego artykułu, traktowane być winny pod względem wynikających z faktu zajęcia i przydzielenia konsekwencji (art. 13 i 14) narówni z lokalami, przydzielonymi bez poprzedniego porozumienia się między posiadaczem lokalu, a wprowadzonym lokatorem.

Art. 12. Orzeczenie o przydzieleniu lokalu wydaje zarząd gminy po dojściu do porozumienia petenta z posiadaczem mieszkania, względnie części mieszkania, ewentualnie po wyznaczeniu lokalu z urzędu.

Orzeczenie o przydzieleniu lokalu powinno zawierać ściśle i szczegółowo oznaczenie lokalu przydzielonego, wymienienie uprawnionego z art. 1 p. 1, względnie imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby, na rzecz której lokal przydzielono, imiona i nazwiska osób, mających wspólnie z osobą dla której lokal się przydziela, zamieszkać, wreszcie dzień objęcia lokalu. W razie zmian w składzie osób, mających wspólnie z osobą, której lokal przydzielono, zamieszkać, winno być wydane orzeczenie uzupełniające.

Dzień objęcia, o ile nie został ustalony w drodze zgodnego porozumienia stron, należy oznaczyć w ten sposób, by do opróżnienia mieszkania pozostał czas nie dłuższy, niż 6 tygodni, nie krótszy jednak, niż 2 tygodnie.

Orzeczenie o przydzieleniu należy doręczyć w sposób, przewidziany dla doręczania orzeczeń o zajęciu (art. 8).

Art. 13. Wskutek przydzielenia mieszkania uprawnionemu (art. 1), powstaje z urzędu między nim a właścicielem nieruchomości, względnie posiadaczem mieszkania, stosunek najmu, względnie podnajmu.

Wzajemne prawa i obowiązki stron, w stosunek ten wchodzących, określają dzielnicowe ustawy cywilne i ustawa o ochronie lokatorów z ograniczeniami, zawartymi w niniejszej ustawie. Wymagane w tych ustawodawstwach lub w szczegółowych umowach zezwolenie właściciela nieruchomości na podnajem nie ma zastosowania w razie zajęcia lokalu, dokonanego na podstawie niniejszej ustawy.

Prawo, wypływające z przydzielenia lokalu, obejmować musi używanie przydzielonego lokalu, używanie urządzeń sanitarnych, pobieranie wody tudzież dostęp do tych urządzeń, jednak bez prawa korzystania z kąpieli.

Względem używania innych urządzeń, jak: mebli, wspólnego ogrzewania, oświetlania, kuchni, kąpieli mogą się strony porozumieć w drodze dobrowolnej umowy.

Art. 14. Prawo korzystania z przydzielonego lokalu przysługuje uprawnionym z art. 1 pp. 2, 3, 4 tylko na czas pełnienia przez nich funkcji, uzasadniających przydzielenie lokalu. W razie ustania ich, musi być uprawnionemu pozostawiony odpowiedni czas do opróżnienia mieszkania. O długości tego czasu rozstrzyga władza, powołana do przydzielania lokali.

Prawa, wynikające z przydzielenia (art. 1, pp. 1—5), nie mogą być nawet za zezwoleniem właściciela nieruchomości przenoszone na inne osoby, chociażby do rodziny uprawnionego należące.

Naruszenie tego przepisu będzie karane w myśl art. 20 niniejszej ustawy, mieszkanie zaś odstąpione podlegać będzie ponownemu przydzieleniu przez zarząd gminy, bez względu na prawa nabywcy danego mieszkania, który może być na wniosek zarządu gminy eksmitowany z mieszkania drogą przymusu policyjnego.

Mieszkania, zwolnione wskutek zajęcia warunku, w ustępie 1 tego artykułu omawianego, mogą być przez zarząd gminy przydzielone innym uprawnionym.

Art. 15. Zarządy gmin miejskich mają prawo zwalniać mieszkania, względnie części mieszkań od całkowitego lub częściowego zajęcia i przywracać pierwotnym posiadaczom prawo rozporządzania takimi lokalami, gdy posiadacze udowodnią, iż zaszły okoliczności, pozwalające zaliczyć odnośne lokale do kategorii dostatecznie zużytkowanych lub nie podlegających zajęciu.

Jako okoliczności takie uważane będą:

- 1) powrót repatriantów (jeńców cywilnych i wojskowych, zakładników i reemigrantów), należących do rodziny właściciela lokalu, a nie posiadających własnego lokalu — lub też powrót ich do własnego lokalu, zajętego orzeczeniem zarządu gminy lub innych władz podczas ich nieobecności;
- 2) przyrost rodziny (ożenek, zamążpójście, urodziny);
- 3) skupienie się rodziny w celu stałego zamieszkania w jednym mieszkaniu, częściowo przez zarząd gminy zajętem, zwłaszcza, gdy skupienie się następuje wskutek zwinienia jednego z posiadanych mieszkań (art. 3 p. 5 i art. 6 p. 5) i pozostawienia sobie tylko jednego.

Osoby, korzystające z lokali przydzielonych w zwalnianych w ten sposób mieszkaniach, mogą być z nich usunięte orzeczeniem zarządu gminy, lecz dopiero po przydzieleniu im przez zarząd gminy innych lokali i po złożeniu przez osobę, na której korzyść zwolnienie następuje, kosztów przeprowadzki na rzecz osoby usuwanej.

Art. 16. Jeżeli osoba, której przydzielono lokal na podstawie ustawy z dnia 27 listopada 1919 r. lub niniejszej, względnie osoby, wspólnie z nią do lokalu wprowadzone, przez uporczywe lub rażące przekraczanie obowiązującego porządku domowego, albo przez swe bezwzględne, nieprzyzwoite i wogóle nie-należyte zachowanie się obrzydząją współmieszkańcom pobyt w domu lub porządek w domu ciężko zakłócają, właścicielowi domu, względnie posiadaczowi mieszkania, przysługuje prawo wypowiedzenia lo-

kalu takim osobom przez wniesienie sprawy na rozstrzygnięcie do urzędu rozjemczego do spraw najmu lub tam, gdzie go niema, do właściwego sądu.

Osoby, w ten sposób z lokalu usunięte, tracą prawo do ponownego przydzielenia im lokalu przez zarządy gmin.

Dokorane w ten sposób usunięcie lokatora z mieszkania, względnie części mieszkania, nie pociąga jednak za sobą wykreślenia lokalu z listy lokali, zakwalifikowanych do zajęcia.

Art. 17. Aż do czasu wprowadzenia w Rzeczypospolitej sądownictwa administracyjnego, od wydanych na podstawie przepisów niniejszej ustawy orzeczeń zarządów gmin, względnie urzędów, przez nie powołanych, służy stronom prawo zażalenia ze skutkiem wstrzymującym do władzy administracyjnej II instancji, która orzeka ostatecznie. Do czasu utworzenia w m. st. Warszawie władzy administracyjnej II instancji służy zażalenie do komisarza rządu m. st. Warszawy. Zażalenie winno być wniesione na ręce władz I instancji w ciągu dni 7, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia orzeczenia pisemnego.

Orzeczenia władz II instancji mogą być w ciągu dni 30 zaskarżone do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, a do czasu jego utworzenia—do Sądu Najwyższego w Warszawie, przyczem skargę należy wnosić bezpośrednio do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, względnie Sądu Najwyższego.

Zaskarżenie to nie ma skutku wstrzymującego.

W b. dzielnicy pruskiej od orzeczenia zarządu gminy, względnie urzędu do tego wyznaczonego, służy zażalenie do wojewódzkich sądów administracyjnych, w dalszej zaś instancji—do wojewódzkich Rad Administracyjnych w myśl ustawy o ogólnym zarządzie krajowym z 30 lipca 1883 r. (Zbiór Ustaw pruskich str. 195).

Art. 18. Za wydawanie patentów kart polecających (art. 11), za przydział im mieszkań (art. 12) oraz za przyjmowanie zażeń mają zarządy gmin miejskich prawo pobierać od patentów, względnie od właścicieli lokali, opłaty w wysokości, określonej przez siebie, a zatwierdzonej przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Opłaty te wpływają do kas zarządów gmin.

Art. 19. W celu ułatwienia wykonania niniejszej ustawy zarządy gmin miejskich mogą wydawać za zgodą Ministra Spraw Wewnętrznych postanowienia obowiązujące, mocą których mają prawo:

- 1) zabraniać, by lokale, które przed wejściem w życie niniejszej ustawy były używane jako mieszkalne, były przeznaczane na inne cele, jak np.: na fabryki, warsztaty, składy, banki, lokale handlowe;
- 2) nakazać, by właściciele domów i posiadacze mieszkań zgłaszali do zarządu gminy, względnie do urzędu przezeń wyznaczonego, znajdujące się w ich domach lub mieszkaniach lokale, zaliczone przez niniejszą ustawę do kategorii nie zamieszkałych i niedostatecznie użytkowanych;
- 3) zarządzić wreszcie, by w danej gminie odstępowanie praw najmu przez najmbierców osobom trzecim mogło się odbywać jedynie za uprzednią zgodą gminy.

Przekroczenie przepisów, zawartych w wydanych na podstawie niniejszego artykułu postanowieniach obowiązujących, będzie poczytywane za czyn karygodny narówni z przekroczeniem przepisów samej ustawy.

Niezastosowanie się zaś do postanowień obowiązujących, wydanych na podstawie punktów 1 i 3 niniejszego artykułu, pociągnie za sobą ponadto zajęcie przez zarząd gminy odnośnego lokalu na cele, wskazane w art. 1 niniejszej ustawy.

Od orzeczeń zarządów gmin, wydanych na podstawie postanowień artykułu niniejszego, służyć będzie stronom prawo zażalenia i zaskarżenia w drodze, określonej w art. 17 niniejszej ustawy.

Art. 20. Winni przekroczenia przepisów niniejszej ustawy lub rozporządzeń, na jej podstawie wydanych, i przeciwdziałania im, ulegną, o ile czyn karygodny nie podlega surowszemu wymiarowi kary w myśl ogólnych postanowień karnych, karze grzywnen w drodze administracyjnej od 500 do 100.000 mk.

Aż do wydania szczegółowych w tym względzie przepisów, od karnych orzeczeń władz administracyjnych, zapadłych w II instancji, odwoływać się można w ciągu 7 dni do właściwego sądu okręgowego, który rozstrzyga w ostatniej instancji przy odpowiednim zastosowaniu przepisów, dotyczących odwołania od wyroków sądów pokoju (powiatowych).

Uchylenie orzeczenia administracyjnego z przekazaniem sprawy władzy administracyjnej do ponownego rozpatrzenia sprawy i wydania orzeczenia nie może nastąpić.

Wniesienie odwołania do sądu nie wstrzymuje wykonania kary, kara grzywnen nie może być jednak w razie niemożności jej ściągnięcia zamieniona na karę aresztu przed uprawomocnieniem się wyroku.

W b. dzielnicy pruskiej obowiązuje ustęp pierwszy niniejszego artykułu, względem zaś właściwości władz, powołanych do wymierzania kar, i postępowania znajdują zastosowanie przepisy §§ 453 — 458 ust. o post. karnem.

Art. 21. Wszystkie władze, a w szczególności władze policyjne obowiązane są udzielać zarządom gmin miejskich, względnie urzędów, przez nie do wykonywania niniejszej ustawy powołanym, wszelkiej żądanej pomocy do wprowadzenia w życie ich postanowień, opartych na przepisach niniejszej ustawy.

Art. 22. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 14 dni po jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Z dniem jej wejścia w życie traci moc obowiązującą ustawa z dn. 27 listopada 1919 r. o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszczeń (Dz. U. R. P. № 92, poz. 498) oraz wszelkie wydane na jej podstawie rozporządzenia wykonawcze, z wyjątkiem jednak wypadków, przewidzianych w art. 23 niniejszej ustawy, oraz z wyjątkiem artykułów 9, 10, 11 p. 2 i 13 ustawy z dn. 27 listopada 1919 r., które tracą moc obowiązującą z dniem ogłoszenia niniejszej ustawy. Postanowienia dekretu Naczelnika Państwa z dn. 16 stycznia 1919 r. o zapobieganiu brakowi mieszkań (Dz. P. P. P. № 8, poz. 116), nieuchylone ustawą z dn. 28 czerwca 1919 r. (Dz. P. P. P. № 52, poz. 335) o ochronie lokatorów, i roz-

porządzenie Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej z dn. 31 maja 1919 r. (№ 63 — Tygodnik Urzędowy z dn. 2 czerwca 1919 r. № 15), zachowują moc obowiązującą, o ile nie są sprzeczne z postanowieniami niniejszej ustawy.

Art. 23. Na wniosek poszczególnych zarządów gmin miejskich Minister Spraw Wewnętrznych ma prawo odroczyć wejście w życie niniejszej ustawy w obrębie danej gminy miejskiej na czas nie dłuższy wszakże, niż na 2 miesiące.

W odnośnych gminach miejskich obowiązywać będzie w okresie przejściowym ustawa z dn. 27 listopada 1919 r. z wyjątkiem artykułów 9, 10, 11 p. 2 i 13 oraz artykuł 17 niniejszej ustawy zamiast ust. 2 art. 8 ustawy z dn. 27 listopada 1919 r.

Art. 24. Osoby, korzystające z lokali, przydzielonych na podstawie ustawy z dn. 27 listopada 1919 r., zachowują — z wyjątkiem, ustalonym w ostatnim ustępie niniejszego artykułu — prawo korzystania z nich nadal, pozatem jednak podlegają od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zarówno jak i przydzielone im lokale, wszystkim jej przepisom.

Lokale, zajęte na podstawie ustawy z dnia 27 listopada 1919 r. przez wszelkiego rodzaju urzędy, będą pozostawione do ich rozporządzenia, w razie jednak ich likwidacji lokale te mogą być przydzielone przez zarząd gminy w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych tylko nowopowstającym na mocy upoważnienia ustawowego urzędom, w braku zaś takich urzędów oddane być winny niezwłocznie do rozporządzenia zarządów gmin na cele, wskazane w niniejszej ustawie.

Pokoje, zajęte w hotelach na podstawie dotychczas obowiązujących ustaw, winny być z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy zwolnione od zajęcia, z wyjątkiem zajętych przez osoby, należące do składu przedstawicielstw i misji państw obcych.

Art. 25. Wniesione do dnia ogłoszenia niniejszej ustawy odwołania stron od orzeczeń zarządów gmin miejskich, względnie organów, wykonywujących ustawę z dn. 27 listopada 1919 r., mają być rozstrzygnięte przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Orzeczenia Ministra Spraw Wewnętrznych w powyższych sprawach mogą być zaskarżone przez strony do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, a do czasu jego utworzenia — do Sądu Najwyższego zgodnie z przepisami art. 17 niniejszej ustawy.

Art. 26. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 27. Ustawa niniejsza traci moc obowiązującą w rok po jej wejściu w życie, poczem osoby, zajmujące lokale na jej podstawie, będą mogły nadal z nich korzystać na zasadzie ustawy o ochronie lokatorów.

Marszałek: *Trąpczyński*

Prezydent Ministrów: *Antoni Ponikowski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Kamieński*

Minister Sprawiedliwości: *Sobolewski*